

Spis treści

Wstęp	7
<i>Zuzanna Jakubowska-Vorbrich</i> „Podoba im się wszystko, co czerwone, ale gardzą kolorem czarnym”. Paleta barw w osiemnastowiecznych relacjach podróżniczych z Wyspy Wielkanocnej	9
<i>Magdalena Koźluk</i> Czerń i czerwień w <i>Ikonologii</i> Cezarego Ripy (1593)	43
<i>Kamil Popowicz</i> Czerwoni i czarni niewolnicy, czyli o wpływie koloru na historię cywilizacji	59
<i>Kamilla Najdek</i> Kolor życia według Uwe Timma. Kilka uwag na temat kolorów i ich znaczenia w tekstach literackich	81
<i>Agnieszka Jezierska</i> Osobiste rozliczenie z czerwoną dekadą? Uwagi na marginesie quasi-autobiograficznych publikacji Bettiny Röhl	97
<i>Krzysztof Tkaczyk</i> Biały – czarny – inny. Społeczne ekskluzje w <i>Czarnobiałolila</i> Volkera Schmidta	113
<i>Edyta Sacharewicz</i> Ikona w Kościele prawosławnym i jej znaczenie symboliczne wyrażone w kolorach (czerwonym i czarnym)	123

Przywołane w tytule monografii kolory ze Stendhalowskiej powieści *Czerwone i czarne* stały się punktem wyjścia do refleksji nad niejednoznaczną symboliką barw w kulturze europejskiej. Tym bardziej fascynującą, że nie tylko czerń i czerwień niosą ze sobą szeroką gamę możliwości interpretacyjnych, które podlegają zmianom w zależności od kontekstu, epoki, odmiennych kręgów kulturowych czy ewoluujących trendów w literaturze i sztuce.

Teksty zamieszczone w niniejszym tomie prezentują szerokie spektrum naukowych zainteresowań i fascynacji zarówno literaturoznawczych jak i kulturoznawczych. Ich Autorzy i Autorki eksplorujący w swych badaniach odmienne obszary językowe i kulturowe dzielą się z Czytelnikami i Czytelniczkami refleksjami obejmującymi różnorodne pola badawcze: antropologiczne, polityczne, literackie, a także te związane ze sztuką czy liturgią.

Zuzanna Jakubowska-Vorbrich wprowadza Czytelników i Czytelniczki w osiemnastowieczne relacje podróżnicze z Wyspy Wielkanocnej i pisze o symbolice występujących w nich barw. Magdalena Koźluk przenosi nas do epoki malarstwa szesnasto- i siedemnastowiecznego i podejmuje temat czerni i czerwieni w *Ikonologii* Cezarego Ripy. O korelacjach między kolorami a polityką w kontekście kolonializmu pisze Kamil Popowicz. Kamilla Najdek zastanawia się nad symboliką czerwieni w powieści *Czerwony* niemieckiego pisarza Uwe Timma, a swoje rozważania umieszcza w szerszym kontekście refleksji europejskiej dotyczącej alegorii i symbolu. Agnieszka Jezierska podejmuje temat działalności Frakcji Czerwonej Armii w publikacjach Bettiny Röhl – córki Ulrike Meinhof, a Krzysztof Tkaczyk analizuje kluczowe problemy sztuki *Czarnobiałolila* austriackiego dramaturga Volkera Schmidta – ksenofobię, rasizm i wykluczenie społeczne. Edyta Sacharewicz przedstawia natomiast bogatą historię malarstwa ikonowego.

Zebrane prace ukazują bogactwo przekazu europejskiej kultury, literatury i sztuki w oparciu o kod kolorystyczny, który od wieków średnich aż po współczesność określał, czasem w sposób nieświadomy, kulturowy kod genetyczny Europejczyków.

Zapraszamy do lektury.

Monika Malinowska
Krzysztof Tkaczyk